

Dato 23-09-2021

ASCK/TINH

Sagsnr. 07-0399-2

Puljeopslag: Pulje til mere hjemlighed på plejehjem

Sundhedsstyrelsen inviterer hermed kommuner, selvejende institutioner, friplejeboligleverandører og andre, der ejer eller driver plejecentre og plejehjem til at ansøge om puljemidler til at skabe mere hjemlige omgivelser, samt at styrke følelsen af hjemlighed for borgere og pårørende på plejecentre og plejehjem.

Der er afsat 20,5 mio. kr. gennem aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023. Heraf er 19,6 mio. kr. til ansøgningspuljen målrettet mere hjemlighed på plejehjem i regi af Videnscenter for værdig ældrepleje, mens 0,3 mio. kr. til ekstern evaluering og 0,6 mio. kr. til lønmidler fordelt på 2021 og 2022. Denne pulje er et nyt initiativ og er et led i at skabe øget livskvalitet blandt plejehjemsbeboere.

Projektperioden løber fra 31. december 2021 til 30. april 2023.

Ansøgninger skal være modtaget af Sundhedsstyrelsen senest fredag den 24. september 2021 kl. 12.00.

Formål

Puljen har til formål at skabe mere hjemlige rammer med afsæt i beboernes ønsker på landets plejehjem mv. Dette kan eksempelvis understøttes ved at beboere og pårørende får bedre mulighed for at udfolde deres daglige liv sammen på plejehjemmet, ved at styrke selvbestemmelse over eget liv, ved at skabe indbydende og hjemlige omgivelser både inde og ude, samt ved at understøtte at det levede liv også er en del af boligen og fællesarealerne på plejehjem.

Puljen kan bl.a. søges til etablering af åbne og indbydende indgangspartier, etablering af hyggelige opholdsrum og spisestuer uden for den private bolig, hvor det er muligt at have besøg af familien, samt etablering af attraktive steder inde som ude for både børn og voksne, fx små legepladser/legerum, og det omgivne samfund, der inviterer til nærvær og samvær. Sigtet er derfor at skabe mere hjemlige omgivelser og hverdagsaktiviteter der styrker oplevelsen af hjemlighed på plejehjem mv., så både beboere og pårørende i højere grad oplever stedet som et hjem.

Baggrund

Hjemlighed knytter sig til følelsen af at være hjemme. Det er den stemning, der skabes i et hjem. Denne fornemmelse opstår både gennem de ting, der er knyttet til den enkeltes livshistorie, samt

til den atmosfære der opstår i sociale relationer og aktiviteter, der giver en bolig liv og præger de mennesker, der bor der.

Oplevelsen af hjemlighed kan være meget individuel. Det opleves typisk i sociale relationer, men mens det sociale liv for nogen har været plejet inden for privatsfæren, så har det for andre foregået mere udad mod arbejdet og det omgivende samfund¹. Af den årsag vil beboerens forskellige livshistorie være medvirkende til, at oplevelsen af hjemlighed i arbejdet med at skabe hjemlige rammer på plejehjem vil være meget forskellig fra beboer til beboer.

Et eksempel på at arbejde med hjemlighed er Aarhus Kommune, der siden 2013 har arbejdet systematisk med at gentænke og "besjæle" plejehjemmene, og i den forbindelse har udgivet et stort boligmagasin med inspiration til hjemlig indretning af plejehjem².

Et andet eksempel er en række plejehjem landet over, der arbejder med forskellige profiler og filosofier for at understøtte deres daglige arbejde. Ét eksempel er den såkaldte Eden Alternative filosofi, der går ud på at skabe en hjemlig atmosfære for beboerne, med fokus på trivsel og velvære. Her er der fokus på at gøre op med ensomhed, kedsomhed og hjælpeløshed og i stedet give mulighed for at danne relationer, der gør livet værd at leve^{3 4}. Der er bl.a. eksempler på Eden plejehjem, hvor beboere deltager i madlavningen og har mulighed for at holde kæledyr. Derudover er der også profilplejehjem; Københavns Kommune har otte forskellige med hver sit særlige fokus inden for fx sport, mad, musik og udendørsliv. Hensigten er at imødekomme beboernes individuelle behov og at skabe fællesskab for beboere med fælles interesse⁵.

Målgruppe

Den primære målgruppe er borgere der er bosat på plejehjem samt sekundært deres pårørende med henblik på at skabe en øget grad af hjemlighed.

Hvem kan søge om midler fra puljen?

Puljen kan søges af kommuner, selvejende institutioner, fripleje-boligleverandører og andre, der ejer eller driver plejecentre og plejehjem.

Hvad kan der ansøges om støtte til?

Der kan søges om midler direkte relateret til projektet, herunder til ét eller flere af nedenstående forslag

---

¹ Fra artiklen "Hjemlighed på plejehjem", udgivet i Dansk Gerontologisk Selskabs nyhedsbrev 2005
<https://danskgerontologi.dk/wp-content/uploads/2018/09/200512.pdf>

² Magasinet kan læses via dette link: <http://reader.livedition.dk/aarhuskommune/781/html5/>

³ Læs mere her: <https://vpt.dk/plejecenter/ny-filosofi-hjaelper-plejehjem-med-skabe-livskvalitet>

⁴ Læs mere her: <https://www.edendenmark.dk/eden-alternatives-ti-principper>

⁵ Læs mere her: <https://boligertilaeldre.kk.dk/profilplejehjem>

- Midler til etablering, indretning og nytænkning af opholdsrum og fællesområder uden for den private bolig. Det kan eksempelvis være sansestuer, mindre hyggelokke, aktivitets-/hobbyrum, hyggelige gangarealer, musikrum, rumdelere, orangeri, legepladser, sansehaver mv.
- Midler til at afdække og understøtte borgernes ønsker og behov i forbindelse med at skabe en følelse af hjemlighed.
- Midler til at understøtte plejepersonalets arbejde med at skabe og understøtte hjemlige omgivelser for borgere og deres pårørende, fx i form af kompetenceudvikling for relevante medarbejdere og ledere.
- Midler til gennemførelse af projektet, herunder projektledelse, implementering, egen evaluering, honorering af relevante fagpersoner og konsulenter mv.
- Midler til udvikling og implementering af metoder, arbejdsgange og redskaber samt øvrigt relevant materiale herunder eksempelvis formidling og layout af materiale.

Der kan ikke søges om midler til følgende:

- Forskningsprojekter.
- Aktiviteter og lønmidler, der har karakter af almindelig drift.
- Udgifter der afholdes uden for den angivne projektperiode.
- Dækning af moms der kan afløftes.
- Anlægsudgifter, som ikke lever op til puljens formål samt de opstillede kriterier, herunder fx renovering og vedligeholdelse af allerede eksisterende fysiske rammer.

Betingelser for at modtage støtte

Ansøgningen skal opfylde følgende krav:

- Der er én hovedansøger – enten kommune eller privat leverandør, også hvis projektet er et samarbejdsprojekt
- I tilfælde af samarbejde mellem flere kommuner og private leverandører, er der vedlagt en interessetilkendegivelse eller samarbejdsaftale som bilag (aftalen kan være foreløbig med forbehold for politisk godkendelse). Sundhedsstyrelsen skal senest have modtaget den endelige samarbejdsaftale for de ansøgere, der får tilsagn, to måneder efter tilsagnet er givet
- Der er beskrevet en tidsplan for projektet, hvor det fremgår hvilke aktiviteter, leverancer og milepæle, der skal være opnået hvornår.
- Der er udarbejdet et budget for projektet, fordelt på årene 2021-2023, og hvis relevant et budget opdelt på samarbejdspartnere. Eventuel egenfinansiering skal fremgå af budgetterne, hvor dette er aktuelt.

Kriterier for udvælgelse af ansøgninger

Ud over de nævnte betingelser som skal være opfyldt for modtagelse af støtte, vil Sundhedsstyrelsen vurdere og prioritere ansøgningerne på baggrund af følgende kriterier:

- I hvilken grad det er klart og præcist beskrevet, hvordan projektet understøtter puljens formål om at skabe mere hjemlige omgivelser på plejehjem.
- I hvilken grad der er velbeskrevet, hvordan beboerne og pårørende medtænkes og inddrages med henblik på at understøtte puljens formål om at skabe mere hjemlige omgivelser for målgruppen.
- I hvilken grad der er givet en klar beskrivelse af projektets organisering, mål og succeskriterier for hvornår de er opnået, ledelsesmæssige forankring samt tilknyttede kompetencer, der sandsynliggør projektets gennemførelse.

Erfaringsopsamling og afrapportering

Der er afsat midler til at gennemføre en mindre ekstern evaluering i 2023 efter endt projektperiode med henblik på at opsamle konkrete erfaringer, der kan give inspiration til, hvordan der kan arbejdes med hjemlighed. Projektets deltagere er forpligtet til at bidrage til erfaringsopsamlingen i forbindelse med projektets afslutning.

Ansøger skal derudover indsende en kort årlig statusrapport til Sundhedsstyrelsen med udgangspunkt i en fremsendt skabelon. Statusrapporten skal kunne bidrage til erfaringsopsamlingen.

Økonomi

Der er afsat 19,6 mio. kr. i 2021 til en pulje målrettet mere hjemlighed på plejehjem. Midlerne forventes udmøntet i november 2021. De tildelte tilsagn kan anvendes i hele projektperioden. Projektet skal være igangsat 31. december 2021 og senest afsluttet 30. april 2023.

Ansøger er forpligtet til at indsende et årligt regnskab samt et slutregnskab, der er godkendt af en statsautoriseret revisor, til Sundhedsstyrelsen senest tre måneder efter projektaktiviteternes ophør. Under hensyn til puljens størrelse og størrelsen af det enkelte projekt, kan Sundhedsstyrelsen ved tildeling af midler ud fra et fagligt skøn foretage en reduktion af den støtte, der er ansøgt om.

Ansøgningsprocedure

Sundhedsstyrelsens ansøgningskema (inklusive alle 4 delskemaer) skal anvendes og udfyldes.

Inden ansøgningskemaet udfyldes, læses "Vejledning til ansøgning for Pulje til mere hjemlighed på plejehjem".

Delskema 2, "Beskrivelse af projektet", må maksimalt fylde 5 sider (skrifttype Arial, skrift-størrelse

10).

Ansøgningen sendes underskrevet til aedpulje@sst.dk som en samlet pdf-fil. Desuden bedes medsendt en version i word-format (denne version behøver ikke være underskrevet). I emnefeltet skrives "Pulje til mere hjemlighed på plejehjem. [Navn på hovedansøger]".

Ansøgningsfristen er fredag den 24. september 2021 kl. 12.00.

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedr. spørgsmål til puljen. Ansøgere kan dog ikke forvente svar på spørgsmål efter den 17. september og frem til ansøgningsfristen. Spørgsmål og svar af generel karakter vil blive offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Generelle faglige spørgsmål: Amalie Kirk, e-mail: amki@sst.dk